

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EUK	12. april 2010

SAMLENOTAT

Rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 22. – 23. april 2010

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 16. april 2010 – dagsordenspunkt rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 22.–23. april 2010 - vedlægges Justitsministeriets samlenotat vedrørende de punkter, der forventes optaget på dagsordenen.

Lene Espersen

Dato:
Kontor: Det Internationale
Kontor
Sagsnr.: 2010-3061/1-0063
Dok.: SJE43625

Samlenotat vedrørende de sager inden for Justitsministeriets ansvarsområder, der forventes behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) og mødet i de blandede udvalg den 22.-23. april 2010

Side:

3-10	Dagsordenspunkt 1	E-justice, status for gennemførelse af e-justice handlingsplanen
-orientering
KOM-dokument foreligger ikke
11-16	Dagsordenspunkt 2	Udkast til Rådets konklusioner om forebyggelse af økonomiske kriser og støtte til økonomisk aktivitet
-vedtagelse
KOM-dokument foreligger ikke
17-20	Dagsordenspunkt 3	SIS II
Statusopdatering
Report vedrørende resultater af Milepælstest 1 (M1)
Rådskonklusioner vedrørende SIS II
-orientering
KOM-dokument foreligger ikke
21-24	Dagsordenspunkt 4	Tiltrædelse af EMRK
-orientering
KOM-dokument foreligger ikke
25-26	Dagsordenspunkt 5	Præsentation af Østrigs erfaringer med anvendelse af ad hoc samarbejde i forbindelse med afholdelsen af EM i fodbold 2008
-orientering
KOM-dokument foreligger ikke

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

- 27-29** Dagsordenspunkt 6 Orientering om ministermøde med USA
den 8. og 9. april 2010-04-07
-orientering
KOM-dokument foreligger ikke
- 30-37** Dagsordenspunkt 7 Den Europæiske Beskyttelsesordre
-generel enighed
KOM-dokument foreligger ikke
- 38-42** Dagsordenspunkt 8 Den Europæiske Narkotikapagt
-vedtagelse
KOM-dokument foreligger ikke

Dagsordenspunkt 1: E-justice

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

På rådsmødet den 12.-13. juni 2007 blev det under tysk formandskab besluttet at nedsætte en rådsarbejdsgruppe, der skulle arbejde med at fremme "e-justice", hvorved forstås benyttelse af informations- og kommunikationsteknologi inden for det retlige område, f.eks. e-mail, videoafhøring, elektroniske lovdata-baser mv. Arbejdsgruppen arbejder navnlig med at skabe rammerne for etablering af en fælles europæisk e-justice-portal på internettet. E-justice-portalen skal have til formål at forbedre mulighederne for at anvende elektroniske redskaber i sager med aktører fra flere medlemsstater, f.eks. gennem etablering af nogle fælles søgemekanismer, der vil kunne gøre brugere i stand til at søge oplysninger i flere medlemsstaters registre, herunder insolvensregistre. E-justice-portalen vil også kunne danne rammen for bevisoptagelse eller bevisførelse i andre medlemsstater under anvendelse af videokonferenceudstyr. Arbejdsgruppen arbejder endvidere med mulighederne for at etablere et fælles identifikationssystem og fælles standarder for oplysninger (metadata) om national retspraksis. På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27.-28. november 2008 blev vedtaget en handlingsplan for det videre arbejde med e-justice. Fra dansk side stiller man sig generelt positiv over for arbejdet med e-justice, som indtil videre er baseret på frivillighed og fremme af "best practice" og standarder. *På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 22. - 23. april 2010 forventes det, at Rådet vil få forelagt en rapport fra arbejdsgruppen om status vedrørende lanceringen af e-justice-portalen, som er blevet udsat.* Sagen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Nærhedsprincippet ses ikke at have betydning for sagen. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til sagen. Fra dansk side agter man at tage arbejdsgruppens rapport til efterretning.

1. Baggrund

På et møde i Coreper II den 20. december 2006 blev det besluttet at indlede drøftelser om "e-justice", dvs. benyttelse af informations- og kommunikationsteknologi inden for det retlige område, f.eks. e-mail, videoafhøring, elektroniske lovdata-baser mv. Arbejdsgruppen vedrørende juridisk databehandling blev i den forbindelse pålagt at overveje situationen med hensyn til fastlæggelse af medlemsstaternes krav og vurdere mulighederne for en samlet indsats på området.

Desuden blev emnet e-justice drøftet på det uformelle rådsmøde den 15.-16. januar 2007 i Dresden på baggrund af et af det tyske formandskab udarbejdet oplæg til, hvordan man inden for RIA-området kan forbedre

brugen af e-justice. På mødet var der bred opbakning fra medlemsstaterne til at fremme arbejdet med e-justice på tværs af grænserne.

Sagen blev endvidere forelagt Rådet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. juni 2007, hvor Rådet vedtog en række rådskonklusioner, herunder specielt om nedsættelse af en permanent arbejdsgruppe i rådsregi (e-justice-arbejdsgruppen), der udgør et koordinerende forum for tekniske, decentrale løsninger inden for informations- og kommunikationsteknologien.

E-justice blev endvidere drøftet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 6.-7. december 2007, hvor Rådet opfordrede e-justice-arbejdsgruppen til at fortsætte arbejdet med e-justice i overensstemmelse med de prioriteringer, som arbejdsgruppen havde anført i en rapport til Rådet.

E-justice er også blevet drøftet på et uformelt rådsmøde den 24.-26. januar 2008 under slovensk formandskab, hvor emner som udarbejdelse af en tidsplan for arbejdet, koordination og vedligeholdelse af e-justice-portalen på centralt niveau og finansiering af projektet blev drøftet.

Kommissionen afgav den 2. juni 2008 en meddelelse om e-justice. Meddelelsen har til formål at udforme en global strategi for Kommissionen vedrørende e-justice, som på et bredere plan forholder sig til eksisterende og planlagte fællesskabsinstrumenter som f.eks. strafferegistre og en elektronisk betalingspåkravsprocedure.

På baggrund af Kommissionens meddelelse udarbejdede e-justice-arbejdsgruppen en flerårig handlingsplan for det videre arbejde med e-justice, som blev vedtaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27.-28. november 2008.

Det Europæiske Råd udtalte på mødet den 19.-20. juni 2008 sin støtte til arbejdet med at opbygge en fælles e-justice-portal inden udgangen af 2009.

Herudover har e-justice været genstand for drøftelser på det uformelle rådsmøde den 15.-16. januar 2009, og på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 26.-27. februar 2009 orienterede det tjekkiske formandskab om status for gennemførelse af handlingsplanen.

Desuden orienterede Kommissionen på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 6. april 2009 om de eksisterende finansieringsmuligheder for e-justice-projekter på fællesskabsniveau.

Senest fik Rådet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 4.-5. juni og på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. november – 1. december 2009 forelagt rapporter fra e-justice-arbejdsgruppen om status for arbejdet med at fremme e-justice, og på rådsmødet (miljø) den 22. december 2009 vedtog Rådet en række rådskonklusioner om et fælles identifikationssystem for national retspraksis.

Lissabon-traktaten

Udviklingen af e-justice har hidtil haft karakter af et mere praktisk samarbejde, der har fundet sted på uformelt grundlag.

Hvis der fremover måtte vise sig behov for at indføre konkrete EU-retsakter henblik på gennemførelse af e-justice, vil sådanne forslag i givet fald forventes at blive fremsat (bl.a.) på grundlag af reglerne om det overstatslige samarbejde om retlige og indre anliggender i TEF afsnit IV (fremover tredje del, afsnit V, i ”Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde”, TEUF).

Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-traktaten, vil dermed finde anvendelse.

Ifølge protokollens artikel 1 deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til TEUF, tredje del, afsnit V, og ifølge artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til TEUF, tredje del, afsnit V, bindende for eller finder anvendelse i Danmark (”retsforbeholdet”).

2. Indhold

Rådet besluttede på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. juni 2007, at der skulle gøres en indsats på e-justice-området med henblik på at oprette et decentraliseret e-justice-system i EU, som giver adgang til de eksisterende eller fremtidige edb-systemer på nationalt plan eller på fællesskabsplan. Rådet vedtog en række konklusioner, der satte rammerne for det fremtidige arbejde med e-justice bl.a.:

- At arbejdet med e-justice skal være af ikke-lovgivningsmæssig karakter, men skal foregå i samarbejde med de rådsorganer, der har kompetence til at behandle lovgivningsmæssige forslag.

- At der skal etableres en teknisk platform på europæisk plan, der giver adgang til eksisterende eller fremtidige elektroniske systemer på det retlige område på nationalt, fællesskabs- og, hvor det måtte være relevant, internationalt plan.

Ifølge konklusionerne fra rådsmødet i juni 2007 skulle følgende områder tillægges særlig prioritet i det fortsatte arbejde med e-justice:

- Oprettelse af den europæiske platform (e-justice-portalen).
- Tilvejebringelse af betingelserne for et netværk, hvori indgår strafferegistre, insolvensregistre, handelsregistre, virksomhedsregistre og tingbøger.
- Iværksættelsen af forberedelserne til en elektronisk metode for det europæiske betalingspåkrav i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 1896/2006.
- Initiativer med henblik på at fremme anvendelsen af videokommunikation i retssager med aktører fra flere medlemsstater, herunder særligt i relation til bevisoptagelse og -førelse.

E-justice blev senere drøftet på et uformelt rådsmøde den 1.-2. oktober 2007, hvor der var bred enighed om, at arbejdet med e-justice skal baseres på frivillighed og koncentrerer om udveksling af erfaringer – ”best practices” – medlemsstaterne imellem.

Det er tanken, at den tekniske platform (e-justice-portalen) skal være en fælles indgang til EU-lovgivningen og den nationale lovgivning. Ved at integrere medlemsstaternes og EU's internetressourcer vil portalen give adgang til retsinformation, retslige og administrative myndigheders hjemmesider, registre, databaser og andre tilgængelige tjenester med henblik på at lette borgernes og juristernes daglige arbejdsopgaver inden for det europæiske retlige område.

Arbejdet med e-justice-projektet varetages af e-justice-arbejdsgruppen, der er nedsat i rådsregi på baggrund af konklusionerne fra rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. juni 2007.

E-justice-arbejdsgruppen har indtil videre navnlig koncentreret sig om arbejdet med at skabe de tekniske og indholdsmæssige rammer for e-justice-portalen, der bl.a. skal kunne danne grundlag for, at retlige aktører og muligvis i et vist omfang borgere kan få adgang til de forskellige registre i de øvrige medlemsstater, herunder f.eks. kriminalregistre, tinglysnings- og matrikelregistre, insolvensregistre mv. Der arbejdes således hen imod, at portalen kommer til at indeholde en række forskellige så-

kaldte fælles-søgefunktioner, der skal gøre brugere af portalen i stand til elektronisk at søge oplysninger i flere forskellige medlemsstaters registre samtidig via e-justice-portalen.

E-justice-arbejdsgruppen har udarbejdet en portal-prototype, der giver brugerne mulighed for at søge bredt i en række medlemsstaters insolvens- og tolkeregistre. Prototypen anvendes af arbejdsgruppen og er ikke åben for offentligheden. På baggrund af prototypen diskuterer arbejdsgruppen forskellige aspekter af sikkerheden omkring portalen, herunder brugeridentifikation, autentifikation og databeskyttelse. Det er arbejdsgruppens opfattelse, at der skal arbejdes på sammenkobling af medlemsstaternes insolvensregistre. Det bemærkes i den forbindelse, at Danmark – ligesom enkelte andre medlemsstater – har gjort opmærksom på, at der her i landet ikke eksisterer et insolvensregister.

Vedrørende spørgsmålet om bevisoptagelse og bevisførelse i sager med aktører fra flere medlemsstater, særligt videokonferencer, nedsatte e-justice-arbejdsgruppen en underarbejdsgruppe bestående af en række medlemslande, herunder Danmark, der skulle undersøge mulighederne for at skabe de tekniske og indholdsmæssige rammer for afholdelse af videokonferencer på tværs af landegrænser eventuelt via e-justice-portalen. Arbejdet har i første række taget sigte på at udveksle erfaringer, finde tekniske standarder og udarbejde en manual om fremgangsmåden ved afholdelse af videokonferencer. *En informationspjece er blevet distribueret i et antal eksemplarer til de centrale myndigheder i medlemsstaterne. For nylig er der desuden blevet indhentet oplysninger om videokonferenceudstyr ved de nationale domstole til brug for e-justice-portalen, og for tiden er det under overvejelse i e-justice-arbejdsgruppen, om der er behov for etablering af et online bookingsystem for videokonferencer mellem medlemsstaternes domstole.*

E-justice-arbejdsgruppen arbejder endvidere med etablering af et fælles identifikationssystem og mulighederne for indførelse af fælles standarder for oplysninger (metadata) om national retspraksis. *På rådsmødet (miljø) den 22. december 2009 vedtog Rådet en række rådskonklusioner om et fælles identifikationssystem for national retspraksis (European Case-Law Identifier (ECLI)). I forlængelse heraf er der for nylig udarbejdet udkast til rådskonklusioner om anbefaling af introduktion af det fælles identifikationssystem (European Case-Law Identifier (ECLI)) og fælles standarder for oplysninger (metadata) om national retspraksis. Rådssekretariatet vil i nær fremtid sende udkastet til rådskonklusioner i skriftlig høring hos medlemsstaterne.*

I overensstemmelse med Rådets handlingsplan arbejdes der desuden med udvikling af flersprogede juridiske glossarer (ordlister med forklaringer eller oversættelser) til e-justice-portalen. Der er således blevet nedsat en uformel arbejdsgruppe, der skal overveje fremgangsmåden i forbindelse med etablering af glossarerne nærmere. En række medlemsstater har udtrykt ønske om, at et glossar på insolvensrettens område prioriteres i denne sammenhæng.

E-justice-portalen skal indeholde informationer om advokater og notarer. E-justice-arbejdsgruppens hensigt er, at der på sigt endvidere vil blive adgang til en tjeneste "Find en advokat" eller "Find en notar". Det bemærkes i den forbindelse, at notarfunktionen i Danmark – ligesom i flere andre medlemsstater – varetages af domstolene, og at der således ikke er tale om en særskilt juridisk profession.

Den handlingsplan for det fremtidige arbejde med e-justice, som rådet vedtog på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27.-28. november 2008, skal bl.a. sikre, at e-justice-projektet i højere grad kommer til at inddrage alle medlemsstater. Handlingsplanen skulle endvidere sikre, at der inden udgangen af 2009 blev udarbejdet en funktionel version af e-justice-portalen. *Kommissionen er i overensstemmelse med handlingsplanen ansvarlig for udviklingen af den første version af portalen. På grund af tekniske vanskeligheder blev den oprindelig planlagte indvielse af portalen, som skulle afholdes i Stockholm den 15. december 2009, imidlertid aflyst. I den rapport om status for arbejdet med at fremme e-justice, som blev forelagt for Rådet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. november – 1. december 2009, blev Kommissionen opfordret til at tage alle midler i brug med henblik på at lancere e-justice-portalens snarest muligt. Kommissionen har dog endnu ikke kunnet oplyse den endelige leveringsdato.*

Med henblik på udviklingen af e-justice-portalens er der blevet nedsat en teknisk ekspertgruppe, som Danmark deltager i. Kommissionen har på arbejdsgruppeniveau opnået enighed med medlemsstaterne om indholdet af portalens første udgave. Portalen vil i første omgang primært komme til at indeholde information om bl.a. retshjælp og videokonferencer samt links til andre hjemmesider. Mål og tidshorisont for portalens nærmere indhold fremgår i øvrigt af en 'road-map' for arbejdet, som er udarbejdet af Kommissionen, og som er blevet drøftet i arbejdsgruppen.

På et møde i e-justice-arbejdsgruppen i efteråret 2009 præsenterede det svenske formandskab et dokument om ansvaret for administration af por-

talens indhold. Efter indvielsen af portalen er det tanken, at medlemsstaterne skal overtage ansvaret for medlemsstaternes egne sider. Medlemsstaterne skal herefter selv stå for at revidere og opdatere indholdet og uploade det på siderne, og det vil af hver enkelt side på portalen fremgå, hvem der har ansvaret for siden. Der vil i hver medlemsstat blive udpeget en kontaktperson for de nationale sider. Det kan i den forbindelse oplyses, at der alene er tale om et begrænset antal sider for den enkelte medlemsstat. Det bemærkes, at Kommissionen bl.a. fortsat vil have ansvaret for oversættelse af indholdet på medlemsstaternes sider.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 22. - 23. april 2010 forventes det, at Rådet vil få forelagt en rapport fra e-justice-arbejdsgruppen om status vedrørende lanceringen af e-justice-portalen, som – som anført ovenfor – er blevet udsat, og at Rådet vil blive opfordret til at tage rapporten til efterretning. Det forventes, at Kommissionen i rapporten igen vil blive opfordret til at tage alle midler i brug med henblik på at lancere e-justice-portalen snarest muligt.

3. Gældende dansk ret

Sagen giver endnu ikke anledning til at redegøre for gældende ret.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Rapporten har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Som anført under pkt. 2 baseres arbejdet med e-justice på frivillighed og koncentrerer om udveksling af erfaringer – ”best practices” – medlemsstaterne imellem. Afhængig af det indholdsmæssige omfang af portalen, og hvordan den skal vedligeholdes, vil det kunne medføre merarbejde for domstolene.

5. Høring

Det daværende formandskab fremlagde på et møde i e-justice-arbejdsgruppen den 18. september 2007 et forslag til en teknisk arkitektur for e-justice-portalen.

Justitsministeriet har på den baggrund den 2. oktober 2007 foretaget høring af følgende myndigheder over forslaget til teknisk arkitektur: Kort- og Matrikelstyrelsen, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Datatilsynet, Civilstyrelsen, Rigspolitiet og Domstolsstyrelsen.

Datatilsynet har i den forbindelse peget på, at det er vigtigt, at der ved udformningen af den tekniske arkitektur tages hensyn til reglerne om beskyttelse af personlige oplysninger, herunder at det sikres, at der er en ansvarlig myndighed og et tilstrækkeligt hjemmelsgrundlag for dataoverførsler, der foretages i e-justice-regi.

6. Nærhedsprincippet

Sagen vurderes ikke på nuværende tidspunkt at give anledning til spørgsmål vedrørende nærhedsprincippet.

7. Andre medlemsstaters kendte holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til sagen.

8. Foreløbig generel dansk holdning

Fra dansk side er man positiv over for, at der arbejdes videre med at fremme og koordinere anvendelse af informations- og kommunikationsteknologi i sager med aktører fra flere medlemsstater. Det må dog naturligvis i givet fald ske inden for betryggende rammer, herunder i overensstemmelse med kravene om databeskyttelse. Disse rammer vil selvsagt kunne være forskellige fra område til område. Udgangspunktet bør være decentrale løsninger, der hviler på frivillighed, hvor den enkelte medlemsstat selv kan vurdere, hvordan og i hvilket omfang medlemsstaten kan og ønsker at deltage.

9. Europa-Parlamentet

Sagen har ikke været forelagt Europa-Parlamentet. Europa-Parlamentet har dog på eget initiativ afgivet en resolution af 18. december 2008 med en række anbefalinger til Kommissionen om e-justice.

10. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har senest været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 7. april 2010.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Sagen om e-justice har flere gange været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg, senest til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. november – 1. december 2009.

Dagsordenspunkt 2: Udkast til Rådets konklusioner om forebyggelse af økonomiske kriser og støtte til økonomisk aktivitet

Nyt notat.

KOM-dokument foreligger ikke.

Resumé

Rådet forventes på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 22. – 23. april 2010 at få forelagt et udkast til rådskonklusioner om forebyggelse af økonomiske kriser og støtte til økonomisk aktivitet med henblik på vedtagelse. Udkastet indeholder en række henstillinger til Kommissionen og medlemsstaterne om at undersøge og analysere en lang række foranstaltninger inden for RIA-området, der kan understøtte den økonomiske aktivitet og medvirke til at forebygge fremtidige økonomiske kriser. Udkastet bygger i høj grad på tiltag, som i forvejen er omfattet af Stockholmprogrammet. Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet og har ikke i sig selv hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til forslaget. Fra dansk side agter man at tilslutte sig vedtagelsen af rådskonklusionerne.

1. Baggrund

Formandskabet har i lyset af den finansielle krise fremlagt et udkast til rådskonklusioner, som indeholder en række henstillinger til Kommissionen og medlemsstaterne om tiltag inden for RIA-området, der kan understøtte den økonomiske aktivitet og medvirke til at forebygge fremtidige økonomiske kriser.

Udkastet til rådskonklusioner er ikke omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender. Det bemærkes dog, at efterfølgende tiltag som hovedregel må forventes at falde inden for det danske RIA-forbehold.

Det forventes, at Rådet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 22. – 23. april 2010 vil få forelagt udkastet til rådskonklusioner med henblik på vedtagelse.

Det danske retsforbehold

For så vidt angår retsakter som f.eks. direktivforslag og forslag til forordninger, der er fremsat efter TEUF, 3. del, afsnit V, er sådanne forslag omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender.

Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-traktaten, vil på den baggrund finde anvendelse.

Ifølge protokollens artikel 1 deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til TEUF, 3. del, afsnit V, og ifølge artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til TEUF, 3. del, afsnit V, bindende for eller finder anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

Da forslaget ikke er fremsat efter TEUF, 3. del, afsnit V, har det danske retsforbehold ingen betydning i forhold til det foreliggende udkast til rådskonklusioner. Det bemærkes dog, at efterfølgende tiltag som hovedregel må forventes at falde inden for det danske RIA-forbehold.

2. Indhold

Der lægges i udkastet til rådskonklusioner op til, at Rådet vedtager en række konklusioner om tiltag inden for RIA-området, der kan understøtte den økonomiske aktivitet og medvirke til at forebygge fremtidige økonomiske kriser. Hensigten med udkastet er at afbøde følgerne af nye økonomiske kriser i videst muligt omfang og at styrke den økonomiske aktivitet til fordel for borgere og virksomheder.

Udkastet indeholder således en række henstillinger til Kommissionen og medlemsstaterne om at tage skridt og analysere en lang række foranstaltninger af forskellig art inden for civil- og strafferetten. Udkastet bygger i høj grad på tiltag, der i forvejen er omfattet af Stockholm-programmet.

De væsentligste tiltag, som indgår i udkastet til rådskonklusioner er følgende:

Foranstaltninger vedrørende civile sager

Udkastet indeholder bl.a. en opfordring til Kommissionen om snarest muligt at forelægge et forslag til revision af Bruxelles I-forordningen (forordning (EF) nr. 44/2001) med henblik på at sikre den frie bevægelighed og effektive fuldbyrdelse af retsafgørelser. Bruxelles I-forordningen finder anvendelse i Danmark på mellemstatsligt grundlag som følge af en parallelaftale med EU, der er gennemført i dansk ret ved lov nr. 1563 af 20. december 2006.

Med henblik på at understøtte den økonomiske aktivitet bør det undersøges, hvordan EU kan styrke beskyttelsen mod f.eks. kreditorunddragel-

ser, herunder ved at effektivisere fuldbyrdelse af retsafgørelser gennem foreløbige retsmidler (f.eks. arrest og forbud). Kommissionen opfordres derfor til at overveje, om der er behov for at fremlægge et forslag vedrørende foreløbige retsmidler i civile sager med aktører fra flere medlemsstater for at forhindre, at aktiver forsvinder, mens en retssag finder sted.

Foranstaltninger vedrørende insolvensbehandling

Kommissionen opfordres til at undersøge, hvordan reglerne i konkursforordningen (forordning nr. 1346/2000) om kompetence, lovvalg samt anerkendelse og håndhævelse af retsafgørelser fungerer og udarbejde en rapport om medlemsstaternes gennemførelse af konkursforordningen hurtigst muligt og senest den 1. juni 2012. Det bemærkes, at den materielle lovgivning om insolvens hører under medlemsstaternes kompetence. Det bemærkes endvidere, at forordningen som følge af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

Foranstaltninger vedrørende kredit og markeder

Da en af årsagerne til finanskrisen antages at være utilstrækkeligt tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber, indeholder udkastet bl.a. en opfordring til medlemsstaterne til at lægge særligt vægt på gennemførelsen og anvendelsen af Europa-Parlaments og Rådets direktiv om forbrugerkreditaftaler (direktiv nr. 48/2008). Direktivet skal bl.a. medvirke til at sikre, at såvel forbrugere som kreditorer i højere grad kan indgå kreditaftaler på et tilstrækkeligt oplyst grundlag og på denne måde medvirke til at undgå fremtidige finansielle kriser. Det bemærkes, at Danmark forventes at gennemføre direktivet ved forslag til lov om ændring af lov om kreditaftaler og lov om markedsføring (L 91, der blev fremsat af justitsministeren den 16. december 2009).

Foranstaltninger vedrørende alternative metoder til tvistbilæggelse

Da voldgift har vist sig at være en effektiv måde at løse konflikter mellem virksomheder i hele verden, opfordres Kommissionen til i forbindelse med revisionen af Bruxelles I-forordningen at overveje, hvordan anvendelsen af international voldgift fremover sikres bedst muligt.

Herudover opfordres medlemsstaterne til at overveje alle muligheder med henblik på at fremme mægling i overensstemmelse med direktiv nr. 52/2008 om visse aspekter af mægling på det civil- og handelsretlige område, idet mægling kan medvirke til at forhindre langvarige og dyre rets-

sager. Det bemærkes, at direktivet som følge af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

Foranstaltninger vedrørende intellektuel ejendomsret

For så vidt angår intellektuel ejendomsret indeholder udkastet bl.a. en opfordring til Kommissionen om at forelægge et forslag om strafferetlige foranstaltninger med det formål at sikre håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder.

Kommissionen opfordres endvidere til i forbindelse med udarbejdelsen af en rapport om anvendelsen af Rom II-forordningen (forordningen nr. 864/2007) at analysere, hvordan reglerne om lovvalg fungerer i forhold til sager om intellektuelle ejendomsrettigheder. Det bemærkes, at forordningen som følge af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

Udkastet indeholder endvidere en opfordring til medlemsstaterne og EU om at fortsætte forhandlingerne vedrørende indgåelsen af en international aftale om bekæmpelse af krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder (ACTA – Anti-Counterfeiting Trade Agreement).

Foranstaltninger vedrørende lovvalg

Det bør overvejes, om der bør ske en harmonisering af lovvalgsreglerne på områder, hvor det findes nødvendigt, f.eks. inden for de selskabsretlige og forsikringsretlige områder. Begrundelsen herfor er, at det for at forhindre juridisk usikkerhed er vigtigt at have lovvalgsregler, der præcist fastlægger den lov, der finder anvendelse, i sager hvor mere end en medlemsstats lovgivning kan finde anvendelse.

Strafferetlige foranstaltninger

Det understreges bl.a. i udkastet, at strafferetlige bestemmelser kun bør anvendes som sidste udvej og i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincipperne. Samtidig understreges det, at strafferetten er et nyttigt værktøj til at sikre beskyttelse af væsentlige aktiver og overholdelse af visse regler. Det bør derfor overvejes, om der bør foretages en indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning vedrørende alvorlige børskursmanipulationer og andre ulovligheder af betydning for værdipapirmarkedet (f.eks. misbrug af intern viden).

Som i Stockholm-programmet understreges behovet for et program med foranstaltninger, der omfatter udveksling af oplysninger om visse typer rettighedsfortabelse. EU bør således arbejde for en mere systematisk udveksling af oplysninger om afgørelser om frakendelse af retten til at drive bestemte erhverv mv. og på sigt den gensidige anerkendelse af sådanne afgørelser fra andre medlemsstater.

Foranstaltninger vedrørende nye teknologier

Det understreges bl.a. i udkastet, at det er vigtigt at forsætte arbejdet med den europæiske e-justice-portal. E-justice-portalen har til formål at forbedre mulighederne for at anvende elektroniske redskaber i sager med aktører fra flere medlemsstater, f.eks. gennem etablering af nogle fælles søgemekanismer, der vil kunne gøre brugere i stand til at søge oplysninger i flere medlemsstaters registre, herunder insolvensregistre. E-justice-portalen vil også kunne danne rammen for bevisoptagelse eller bevisførelse i andre medlemsstater under anvendelse af videokonferencudstyr.

Herudover opfordres der bl.a. til, at der anvendes elektroniske redskaber i forbindelse med sager omfattet af den europæiske betalingspåkravsprocedure (forordning nr. 1896/2006) og den europæiske småkravsprocedure (forordning nr. 861/2007). Det bemærkes, at de to forordninger som følge af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

På baggrund af de teknologiske fremskridt, herunder udvikling af digitale signaturer, bør medlemsstaterne endvidere fortsætte samarbejdet vedrørende grænseoverskridende digital autentificering og digital signatur.

Andre foranstaltninger

Udkastet lægger bl.a. op til, at det bør overvejes at mindske den administrative byrde for virksomhederne ved at forenkle visse krav for virksomheders etablering og funktion. En sådan forenkling må dog ikke føre til, at krav til information og gennemsigtighed forringes.

Herudover opfordres medlemsstaterne til at overveje, om deres ejendomsmarkeder har tilstrækkelige garantier, idet den økonomiske krise i visse lande har resulteret i en såkaldt boble på ejendomsmarkedet.

3. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Udkastet til rådskonklusioner vurderes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

5. Høring

Udkastet til rådskonklusioner om forebyggelse af økonomiske kriser og støtte til økonomisk aktivitet har ikke været i høring.

6. Nærhedsprincippet

Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet.

7. Andre landes kendte holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til sagen.

8. Foreløbig generel dansk holdning

Fra dansk side er man generelt positivt indstillet over for udkastet og kan tilslutte sig vedtagelsen af rådskonklusionerne.

9. Europa-Parlamentet

Sagen har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet.

10. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 7. april 2010.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg og Retsudvalget.

Dagsordenspunkt 3: SIS II - statusorientering

Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.

KOM-dokument foreligger ikke.

Resumé

Rådet forventes på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 22.-23. april 2010 at få forelagt en statusrapport om arbejdet med SIS II til orientering. *Statusrapporten forventes at indeholde en tidsplan for og en oversigt over de økonomiske konsekvenser af arbejdet videre med SIS II og oplysninger om en eventuel overgang til det alternative scenario.* Nærhedsprincippet ses ikke at have betydning. Sagen om status for SIS II har ikke i sig selv selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til statusrapporten.

1. Baggrund

På grundlag af drøftelserne på det uformelle rådsmøde i Prag den 15.-16. januar 2009 vedtog Rådet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 26.-27. februar 2009 en række rådskonklusioner om, hvordan man fremover kan sikre den nødvendige fremdrift i SIS II-projektet. På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 4.-5. juni 2009 blev det besluttet at fortsætte arbejdet med udviklingen af SIS II. Rådet fastholdt dog muligheden for i stedet for SIS II at udvikle et mindre avanceret system (SIS 1+RE), hvis en række nærmere bestemte tekniske milepæle for udviklingen af SIS II ikke nås. På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. november-1. december 2009 fremlagde Kommissionen en opdateret statusrapport for arbejdet med SIS II om første milepælstest, videreudviklingen af SIS II og beredskabsplanen i tilfælde af manglende overholdelse af milepælene. I forlængelse heraf vedtog Rådet på samme rådsmøde en række rådskonklusioner, som bl.a. betød, at fristen for første milepælstest blev rykket til den 29. januar 2010.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 25.-26. februar 2010 forelå der endnu ikke et endeligt resultat fra den første milepælstest. I overensstemmelse med rådskonklusionerne fra rådsmødet, der blev afholdt den 30. november 2009, blev det besluttet, at der på rådsmødet den 22.-23. april 2010 skal træffes beslutning om SIS II-projektets fremtid.

Lissabon-traktaten

Udviklingen af SIS II vedrører både EU-samarbejdet på grundlag af TEF afsnit IV om visum, asyl og indvandring mv. (tidligere søjle 1) og EU-

samarbejdet på grundlag af TEU afsnit VI om politi og strafferet (*tidligere* søjle 3).

Med Lissabon-traktatens ikrafttræden overførtes det mellemfolkelige samarbejde om politi og strafferet til det overstatslige samarbejde om retlige og indre anliggender efter reglerne i TEF afsnit IV (3. del, afsnit V, i ”Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde”, TEUF).

Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-traktaten, finder dermed anvendelse.

Ifølge protokollens artikel 1 deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til TEUF, 3. del, afsnit V, og ifølge artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til TEUF, tredje del, afsnit V, bindende for eller finder anvendelse i Danmark (”retsforbeholdet”).

Retsakter på området for politisamarbejde og retligt samarbejde i straffesager, der er vedtaget inden Lissabon-traktatens ikrafttræden, er derimod fortsat bindende for og finder anvendelse i Danmark (på mellemfolkeligt grundlag). Det vil bl.a. gælde rådsafgørelse 2001/886/RIA af 6. december 2001 om udviklingen af anden generation af Schengen-informationssystemet (SIS II) og rådsafgørelse 2007/533/RIA af 12. juni 2007 om oprettelse, drift og brug af anden generation af Schengen-informationssystemet (SIS II).

I det omfang Rådet fremover træffer foranstaltning om et forslag om eller initiativ til udbygning af Schengen-reglerne efter bestemmelserne i TEUF, 3. del, afsnit V, træffer Danmark, i henhold til protokollens artikel 4, inden seks måneder foranstaltning om, hvorvidt Danmark vil gennemføre denne foranstaltning i dansk lovgivning. En dansk beslutning herom vil skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater (og associerede Schengen-lande).

2. Indhold

Rådet forventes på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 22.-23. april 2010 at få forelagt en statusrapport om arbejdet med SIS II til orientering. *Statusrapporten forventes at indeholde en tidsplan for og en oversigt over de økonomiske konsekvenser af det videre arbejde med SIS II og tilsvarende oplysninger om en eventuel overgang til det alternative scenario.*

Første milepælstest blev erklæret inkonklusiv (dvs. at der var for mange fejl, men testen anses ikke for at være ikke-bestået). Der blev derfor foretaget en genkørsel af testen den 2. marts 2010. Der er på nuværende tidspunkt ikke klarhed over, hvordan denne test er forløbet.

3. Gældende dansk ret

Sagen om status for SIS II giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sagen om status for SIS II har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

5. Høring

Der er ikke foretaget høring vedrørende sagen.

6. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet ses ikke at have betydning for spørgsmålet om status for SIS II.

7. Andre landes kendte holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til forslaget.

8. Foreløbig generel dansk holdning

Fra dansk side forventer man at kunne tage statusrapporten til efterretning.

9. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet har den 22. oktober 2009 afgivet beslutning om fremskridt i etableringen af SIS II.

10. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen om SIS II har senest været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 7. april 2010.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Sagen om SIS II har ved flere lejligheder været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg til orientering, senest forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 25.-26. februar 2010.

Dagsordenspunkt 4: EU's tiltrædelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention

Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.

KOM-dokument foreligger ikke, men Kommissionen har forelagt en henstilling fra Kommissionen til Rådet om Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til at føre forhandlinger om aftalen om Den Europæiske Unions tiltrædelse af den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, dokument af 17. marts 2010, SEC(2010) 305 final (fortroligt)

Resumé

Formandskabet har på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 22.-23. april 2010 lagt op til en orientering om status for drøftelserne i rådsarbejdsgruppen om grundlæggende rettigheder vedrørende sagen om EU's tiltrædelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (herefter EMRK). *Der foreligger ikke noget KOM-dokument, men Kommissionen har i overensstemmelse med fremgangsmåden efter EUF-Traktatens artikel 218, stk. 3, i fortrolighed forelagt en henstilling fra Kommissionen til Rådet om Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til at føre forhandlinger om aftalen om Den Europæiske Unions tiltrædelse af den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.*

Efter EU-Traktaten tiltræder Unionen Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (herefter EMRK). Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller have statsfinansielle konsekvenser. Sagen forventes ikke at rejse spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til sagen. Fra dansk side agter man at tage orienteringen til efterretning.

1. Baggrund

Med Lissabon-Traktatens ikrafttræden har EU fået kompetence og pligt til at tiltræde EMRK. Det følger således af EU-Traktatens artikel 6, stk. 2, at Unionen tiltræder EMRK. Samtidig er det fastsat, at tiltrædelsen af EMRK ikke ændrer Unionens beføjelser som fastsat i EU-Traktaten og EUF-Traktaten.

Endvidere er der knyttet en protokol til Lissabon-Traktaten vedrørende EU-Traktatens artikel 6, stk. 2. Efter protokollens artikel 1 skal aftalen om EU's tiltrædelse af EMRK afspejle nødvendigheden af at bevare Unionens og EU-rettenes særlige karakteristika, navnlig for så vidt angår:

a) de nærmere bestemmelser for Unionens eventuelle deltagelse i EMRK's kontrolinstanser,

b) de mekanismer, der er nødvendige for at sikre, at sager indbragt af ikke-medlemsstater samt individuelle klager henføres korrekt til medlemsstaterne og/eller Unionen afhængigt af det enkelte tilfælde.

Efter protokollens artikel 2 skal en sådan aftale sikre, at tiltrædelsen hverken berører Unionens kompetencer eller institutionernes beføjelser. Den skal sikre, at intet heri berører medlemsstaternes situation i forhold til EMRK, navnlig i forhold til protokollerne hertil, foranstaltninger truffet af medlemsstaterne, der fraviger EMRK i overensstemmelse med dennes artikel 15, og forbehold med hensyn til konventionen, som medlemsstater har taget i overensstemmelse med dennes artikel 57. Videre følger det af protokollens artikel 3, at aftalen om EU's tiltrædelse af EMRK ikke berører EUF-Traktatens artikel 344 (hvorefter medlemsstaterne forpligter sig til ikke at søge tvister vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af EU-Traktaten og EUF-Traktaten afgjort på anden måde end fastsat i EUF-Traktaten).

2. Indhold

Der foreligger ikke noget KOM-dokument, men Kommissionen har i overensstemmelse med fremgangsmåden efter EUF-Traktatens artikel 218, stk. 3, (om den nærmere procedure for indgåelse af aftaler med tredjelande og internationale organisationer) i fortrolighed forelagt en henstilling fra Kommissionen til Rådet om Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til at føre forhandlinger om aftalen om Den Europæiske Unions tiltrædelse af den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.

Efter EUF-Traktatens artikel 218, stk. 3, skal Rådet, efter at Kommissionen har forelagt en henstilling, vedtage en afgørelse om bemyndigelse til at indlede forhandlinger samt om udpegelse af Unionens forhandler. Da den påtænkte aftale hverken falder ind under EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik eller hovedsagelig vedrører denne, må det antages, at Rådet vil udpege Kommissionen til at være EU's forhandler.

Efter Kommissionens henstilling er det forudsat, at EU skal tiltræde EMRK i form af en tiltrædelsestraktat mellem EU og Europarådet, hvori der samtidigt foretages de fornødne ændringer i EMRK. Alle Europarådets 47 medlemsstater, herunder de 27 EU-medlemsstater, skal ratificere tiltrædelsestraktaten, før EU kan tiltræde EMRK.

EU's tiltrædelse af EMRK rejser en lang række spørgsmål, som der skal tages højde for i den rådsafgørelse, der bemyndiger Kommissionen til at indlede forhandlinger med Europarådet om EU's tiltrædelse af EMRK. Som eksempler kan nævnes: hvorledes skal EU være repræsenteret i Europarådets organer. *Hvorledes sikres det, at både EU og den indklagede medlemsstat kan forsvare sig i en klagesag ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, når klagesagen rejser spørgsmål om fortolkningen og anvendelsen af EU-retten. Skal EU alene tiltræde EMRK, eller skal EU også tiltræde tillægsprotokollerne, og i givet fald hvilke. I den forbindelse skal der tages stilling til, om EU alene skal tiltræde de protokoller, som alle medlemsstater allerede har tiltrådt. I overensstemmelse med den førnævnte protokol til Lissabon-Traktaten skal det sikres, at EU's tiltrædelse af en protokol ikke indebærer, at en medlemsstats forhold til EMRK berøres i forhold til protokoller, som medlemsstaten ikke har tiltrådt.*

3. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre nærmere for gældende ret.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser, ligesom den vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

5. Høring.

Der er ikke på nuværende tidspunkt foretaget høring i sagen.

6. Nærhedsprincippet

Sagen forventes ikke at rejse spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet.

7. Andre landes kendte holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til sagen.

8. Foreløbig generel dansk holdning

Fra dansk side agter man at tage orienteringen til efterretning.

9. Europa-Parlamentet

Sagen har ikke været forelagt Europa-Parlamentet.

10. Juridisk Specialudvalg og Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har tidligere været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 1. februar 2010.

Sagen har ikke endnu været drøftet i Juridisk Specialudvalg.

Specialudvalget for institutionelle spørgsmål vil blive inddraget i sagen.

Det vil blive overvejet hvorvidt eksterne parter på menneskerettighedsområdet skal inddrages.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 25. – 26. februar 2010.

Dagsordenspunkt 5: Præsentation af Østrigs erfaringer med anvendelse af ad hoc samarbejde i forbindelse med afholdelsen af EM i fodbold i 2008

Nyt notat.

KOM-dokument foreligger ikke.

Resumé

I forbindelse med afholdelsen af EM i fodbold i 2008 indgik Østrig, der sammen med Schweiz var værter for arrangementet, ad hoc aftaler med andre EU-medlemsstater vedrørende samarbejde om politi- og sikkerhedsrelaterede forhold i anledning af EM-slutrunden. Østrig forventes at præsentere erfaringerne med dette ad hoc samarbejde og vedtagelse af de nævnte samarbejdserklæringer. Det nærmere indhold af præsentationen er ikke kendt. Præsentationen giver ikke anledning til overvejelser vedrørende gældende dansk ret, lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser eller nærhedsprincippet.

1. Baggrund

Forud for Tysklands afholdelse af VM i fodbold i 2006 vedtog Tyskland fælles erklæringer med andre medlemsstater om politi- og sikkerhedsrelaterede samarbejde i overensstemmelse med anbefalingerne i EU's håndbog for politisamarbejde og sikkerhedsforanstaltninger i forbindelse med internationale fodboldkampe samt EU's håndbog for medlemsstaternes samarbejde for at hindre terrorhandlinger ved større sportsbegivenheder.

F.eks. vedtog Tyskland og Danmark en sådan fælles erklæring om politisamarbejde, der fastsatte rammerne for tilstedeværelsen af danske forbindelsesofficerer, informationsudveksling og overvågning af personer, der fra eller via Danmark rejste til Tyskland.

I 2008 vedtog Danmark forud for EM-slutrunden tilsvarende samarbejds-erklæringer med Østrig.

2. Indhold

Det nærmere indhold af præsentationen kendes ikke.

3. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

5. Høring

Der er ikke foretaget høring vedrørende sagen.

6. Nærhedsprincippet

Sagen giver ikke anledning til overvejelser vedrørende nærhedsprincippet.

7. Andre landes kendte holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til præsentationen.

8. Foreløbig generel dansk holdning

Det forventes, at Danmark vil kunne tage præsentationen til efterretning.

9. Europa-Parlamentet

Sagen har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet.

10. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 7. april 2010.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Retsudvalg.

Dagsordenspunkt 6: Relationerne EU-USA

Nyt notat.

KOM-dokument foreligger ikke.

Resumé

Det forventes, at formandskabet på rådsmødet (retlige og indre anliggende) den 23.-24. april 2010 vil orientere om aktuelle aktiviteter vedrørende EU's eksterne relationer med USA inden for retlige og indre anliggender. Det forventes, at der bl.a. vil blive orienteret om opfølgning på den såkaldte Toledo-erklæring mellem EU og USA om flysikkerhed, den fælles erklæring mellem EU og USA om bekæmpelse af terror samt dialogen om migrationsspørgsmål. Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet og har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Fra dansk side agter man at tage orienteringen til efterretning.

1. Baggrund

EU afholder løbende møder med bl.a. USA vedrørende retlige og indre anliggender. På disse møder drøftes en række emner, som har eller kan få interesse for samarbejdet mellem EU og USA inden for retlige og indre anliggender.

Det forventes, at formandskabet på rådsmødet (retlige og indre anliggende) den 25.-26. februar 2010 kort vil orientere om aktuelle aktiviteter vedrørende EU's eksterne relationer med USA inden for det nævnte område.

2. Indhold

2.1. Formandskabet forventes at orientere om aktuelle aktiviteter vedrørende eksterne relationer med USA inden for retlige og indre anliggender. Det er endnu ikke klart, hvilke spørgsmål det nærmere drejer sig om, men det forventes, at der vil blive orienteret om opfølgning på den såkaldte Toledo-erklæring mellem EU og USA om flysikkerhed, den fælles erklæring mellem EU og USA om bekæmpelse af terror samt dialogen om migrationsspørgsmål.

2.2. På baggrund af drøftelser på det uformelle rådsmøde i Toledo den 20.-22. januar 2010 og drøftelserne med Secretary of the Department of Homeland Security Janet Napolitano afgav EU og USA en fælles erklæring om fly-sikkerhed. Der er for tiden drøftelser mellem USA og EU om forskellige spørgsmål som opfølgning på erklæringen.

2.3. På baggrund af konsultationer mellem USA og det spanske EU-formandskab har USA udarbejdet et udkast til en erklæring om bekæmpelse af terror. Udkastet til erklæring er blevet behandlet af de relevante EU-arbejdsgrupper, og det er tanken, at erklæringen skal vedtages på et møde i Madrid den 8.-9. april 2010, hvor det spanske formandskab mødes med repræsentanter fra den amerikanske regering.

I udkastet til erklæring understreges det, at kampen mod terrorisme vil være i overensstemmelse med EU's og USA's fundamentale værdier og skal ske i fuld respekt for staternes suverænitet og retsstatsprincipper.

Det fremgår endvidere af udkastet, at en række instrumenter skal anvendes i kampen mod terrorisme. Det drejer sig bl.a. om juridisk samarbejde, og der skal endvidere gøres brug af efterretningsmæssige, diplomatiske og finansielle instrumenter i kampen mod terrorisme.

2.4. På det seneste uformelle EU-USA møde på højt niveau i Madrid den 11.-12. januar 2010 blev migrationsspørgsmål drøftet. Der blev i den forbindelse opnået enighed om, at en dialog om migrationsspørgsmål kunne være et af resultaterne af EU-USA mødet den 8.-9. april 2010.

3. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

5. Høring

Der er ikke foretaget høring i sagen.

6. Nærhedsprincippet

Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet.

7. Andre landes kendte holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til sagen.

8. Foreløbig generel dansk holdning

Fra dansk side agter man at tage orienteringen til efterretning.

9. Europa-Parlamentet

Sagen skal ikke forelægges for Europa-Parlamentet.

10. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 7. april 2010.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg og Retsudvalget.

Dagsordenspunkt 7: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om den europæiske beskyttelsesordre

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

KOM-dokument foreligger ikke.

Resumé

Forslaget har til formål at indføre en mekanisme, som giver mulighed for, at en afgørelse om en beskyttelsesforanstaltning, der er truffet i en medlemsstat (udstedelsesstaten) med henblik på beskyttelse af en person, anerkendes af en anden medlemsstat (fuldbyrdelsesstaten), hvis den beskyttede person befinder sig i denne medlemsstat. Forslaget vurderes ikke at være i strid med nærhedsprincippet. Forslaget er omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender, og forslaget har derfor ikke lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget har endvidere ikke statsfinansielle konsekvenser. Forslaget er fremsat af 12 medlemsstater i fællesskab. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til forslaget. *På rådsmødet den 25.-26. februar 2010 blev forslaget præsenteret, og der var en kort politisk drøftelse af forslaget. På rådsmødet den 22.-23. april 2010 forventes Rådet at få forelagt en revideret udgave af forslaget med henblik på fælles holdning. Danmark er overordnet positiv over for forslaget.*

1. Baggrund

Ifølge det nye flerårige arbejdsprogram inden for retlige og indre anliggender (Stockholm-programmet), som medlemsstaterne vedtog i december 2009, kan princippet om gensidig anerkendelse udvides til at omfatte alle former for domme og retlige afgørelser, herunder såvel strafferetlige som forvaltningsretlige afgørelser.

Det fremgår endvidere af Stockholm-programmet, at ofre for kriminalitet kan tilbydes særlige beskyttelsesforanstaltninger, som bør have virkning inden for EU, og at unionen bør styrke indsatsen for bl.a. at beskytte kvindelige voldsofre.

På den baggrund har Belgien, Bulgarien, Estland, Finland, Frankrig, Italien, Polen, Portugal, Rumænien, Spanien, Sverige og Ungarn taget initiativ til at fremsætte et forslag til direktiv om den europæiske beskyttelsesordre.

Det danske retsforbehold

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF, 3. del, afsnit V. Forslaget er derfor omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anlig-

gender. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabontraktaten, finder på den baggrund anvendelse.

Ifølge protokollens artikel 1 deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til TEUF, 3. del, afsnit V, og ifølge artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til TEUF, 3. del, afsnit V, bindende for eller finder anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

En eventuel gennemførelse af forslaget er således ikke bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

2. Indhold

2.1. Generelt

Direktivforslaget har til formål – med udgangspunkt i princippet om gensidig anerkendelse – at indføre en mekanisme, som giver mulighed for, at en afgørelse om en såkaldt beskyttelsesforanstaltning, der er truffet i en medlemsstat (udstedelsesstaten), anerkendes af en anden medlemsstat (fuldbyrdesstaten), hvis den beskyttede person befinder sig i denne medlemsstat.

Forslaget er fremsat i medfør af TEUF artikel 82 om strafferetligt samarbejde. Artikel 82, stk. 1 og 2, har følgende ordlyd:

"Det retlige samarbejde i straffesager i Unionen bygger på princippet om gensidig anerkendelse af domme og retsafgørelser og omfatter indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser på de områder, der er nævnt i stk. 2 og i artikel 83.

Europa-Parlamentet og Rådet vedtager efter den almindelige lovgivningsprocedure foranstaltninger med henblik på:

- a) at fastlægge regler og procedurer, der skal sikre anerkendelse af alle former for domme og retsafgørelser i hele Unionen*
- b) at forebygge og løse konflikter mellem medlemsstaterne om retternes kompetence*
- c) at støtte uddannelse af dommere og anklagere samt andet personale i retsvæsenet*
- d) at fremme samarbejdet mellem judicielle eller tilsvarende myndigheder i medlemsstaterne i forbindelse med strafforfølgning og fuldbyrdelse af afgørelser.*

2. I den udstrækning det er nødvendigt for at lette den gensidige anerkendelse af domme og retsafgørelser samt det politimæssige og retlige samarbejde i straffesager med en grænseoverskridende dimension, kan Europa-Parlamentet og Rå-

det fastsætte minimumsregler ved direktiver efter den almindelige lovgivningsprocedure. Disse minimumsregler tager hensyn til forskellene mellem medlemsstaternes retstraditioner og retssystemer.

Reglerne vedrører:

- a) gensidig anerkendelse af bevismateriale mellem medlemsstaterne*
- b) enkeltpersoners rettigheder inden for straffeplejen*
- c) kriminalitetsofres rettigheder*
- d) andre særlige elementer i strafferetsplejen, som Rådet forudgående har fastsat ved en afgørelse; ved vedtagelsen af denne afgørelse træffer Rådet afgørelse med enstemmighed efter Europa-Parlamentets godkendelse.*

Vedtagelse af de minimumsregler, der er omhandlet i dette stykke, er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan opretholde eller indføre et højere beskyttelsesniveau for personer.”

Forslaget lægger op til en såkaldt ”tretrinsmodel”. De tre trin i modellen er: 1) Udstedelse af en beskyttelsesforanstaltning i en stat (udstedelsesstaten), 2) den europæiske beskyttelsesordre udstedes på baggrund af denne beskyttelsesforanstaltning, og 3) på baggrund af den europæiske beskyttelsesordre træffes beslutning i en anden medlemsstat (fuldbyrdesstaten) om en beskyttelsesforanstaltning, der skal gælde i denne stat.

2.2. Hovedelementerne i forslaget

2.2.1. Udstedelse af en europæisk beskyttelsesordre

Der kan kun udstedes en europæisk beskyttelsesordre, hvis der tidligere er truffet afgørelse om en beskyttelsesforanstaltning i en stat, hvor den person, foranstaltningen retter sig mod (personen, der forårsager fare), er pålagt en eller flere af følgende forpligtelser eller forbud:

- en forpligtelse til ikke at opholde sig på bestemte lokaliteter eller steder eller i definerede områder, hvor den beskyttede person opholder sig, eller som vedkommende besøger,*
- en forpligtelse til at undgå kontakt med den beskyttede person, eller*
- et forbud mod at komme tættere på den beskyttede person end en nærmere angivet afstand.*

En europæisk beskyttelsesordre udstedes af de kompetente myndigheder i udstedelsesstaten efter anmodning fra den beskyttede person, når denne

person agter at forlade eller har forladt udstedelsesstaten for at tage til en anden medlemsstat.

2.2.2. Anerkendelse af en europæisk beskyttelsesordre

Efter modtagelse af en europæisk beskyttelsesordre anerkender fuldbyrdelsesstaten modtagelsen og træffer en afgørelse i henhold til fuldbyrdelsesstatens nationale lovgivning på baggrund af den europæiske beskyttelsesordre. Hvis den europæiske beskyttelsesordre anerkendes, træffes der afgørelse om beskyttelsesforanstaltninger, som ville være til rådighed i et lignende tilfælde i fuldbyrdelsesstaten.

Samtidig underretter fuldbyrdelsesstaten udstedelsesstaten, den beskyttede person og den person, der forårsager fare, om de foranstaltninger, som fuldbyrdelsesstaten træffer.

2.2.3. Afslagsgrunde

Fuldbyrdelsesstaten kan afslå anerkendelsen af en europæisk beskyttelsesordre, hvis den ikke er fuldstændig, eller hvis kravene til typen af den oprindelige beskyttelsesforanstaltning ikke er opfyldt. Hvis beskyttelsesforanstaltningen er truffet inden for strafferetsplejen, er der endvidere en række yderligere afslagsgrunde. Det drejer sig bl.a. om amnesti i fuldbyrdelsesstaten for den handling, der ligger til grund for beskyttelsesordren, immunitet i fuldbyrdelsesstaten, strafferetlig forældelse i fuldbyrdelsesstaten og kriminel lavalder i fuldbyrdelsesstaten.

2.2.3. Kompetencefordeling mellem udstedelsesstaten og fuldbyrdelsesstaten

Efter forslaget lægges der op til, at fuldbyrdelsesstaten har kompetence til i medfør af sin nationale lovgivning at træffe afgørelse på baggrund af den europæiske beskyttelsesordre, herunder afgørelser i relation til både strafferetlige og ikke-strafferetlige sanktioner. Fuldbyrdelsesstaten har pligt til at informere udstedelsesstaten om overtrædelser af den foranstaltning, der er truffet i fuldbyrdelsesstaten.

Det er kun udstedelsesstaten, der i overensstemmelse med denne stats lovgivning kan forny, ændre og tilbagekalde en europæisk beskyttelsesordre. Udstedelsesstaten har pligt til at informere fuldbyrdelsesstaten om sådanne ændringer mv.

Herudover indeholder forslaget en række regler af mere proceduremæssig karakter, herunder om udpegelse af kompetente myndigheder, krav til

indholdet af en europæisk beskyttelsesordre, *tilbagekaldelse af en beskyttelsesordre*, fremsendelses-, underretnings- og vejledningsprocedurer, tidsfrister, sprog, forholdet til andre bilaterale og multilaterale aftaler samt tidspunkt for gennemførelse af forslaget.

3. Gældende dansk ret

3.1. Polititilhold i medfør af straffelovens § 265

Efter straffelovens § 265 kan politiet meddele en person en advarsel (polititilhold) med et forbud mod at trænge ind på en anden person, forfølge vedkommende med skriftlige henvendelser eller på anden lignende måde forulempe vedkommende. Overtrædelse af et polititilhold kan straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år. Udstedelse af et tilhold forudsætter ikke, at der er begået en strafbar handling.

Meddelelse af et polititilhold træffes på baggrund af en konkret vurdering af sagens faktiske og retlige forhold. Meddelelse af et tilhold forudsætter, at den pågældende allerede har gjort sig skyldig i en eller flere krænkelser af den karakter, som omfattes af advarslen, men det er ikke en betingelse, at et tidligere forhold har været anmeldt til eller efterforsket af politiet.

Et polititilhold gælder i 5 år, men der kan fastsættes en kortere gyldighedsperiode, hvis omstændighederne tilsiger det.

De nærmere retningslinjer for udstedelse af et polititilhold fremgår af Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 12. februar 1990 om behandlingen af sager om meddelelse af advarsler i henhold til straffelovens § 265.

3.2. Lov nr. 449 af 9. juni 2004 om bortvisning og beføjelse til at meddele tilhold

Efter lov nr. 449 af 9. juni 2004 om bortvisning og beføjelse til at meddele tilhold kan en person over 18 år bortvises fra sit hjem, hvis der er begrundet mistanke om, at den pågældende person har begået en overtrædelse af straffelovens § 210 (incest), § 213 (vanrøgt eller nedværdigende behandling af sin ægtefælle eller sit barn mv.) eller § 266 (tvang) eller en overtrædelse (som kan straffes med fængsel i 1 år og 6 måneder), der er omfattet af straffelovens kapitel 24-26 (forbrydelser mod kønssædeligheden, forbrydelser mod liv og legeme samt forbrydelser mod den personlige frihed), eller at den pågældende person har optrådt på en måde, der i øvrigt indebærer en trussel om vold mod et medlem af husstanden.

Det er endvidere en betingelse for bortvisning, at der er bestemte grunde til at antage, at den pågældende person vil begå en af de nævnte forbrydelser, hvis vedkommende forbliver i hjemmet.

Det kan forbydes den, der bortvises, at trænge sig ind på, forfølge med skriftlige henvendelser eller på anden lignende måde forulempe et medlem af husstanden (tilhold). Den, der bortvises, kan endvidere forbydes at opholde sig i et nærmere afgrænset område i nærheden af boligen eller et medlem i husstandens arbejds- eller uddannelsessted.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

4.1. Lovgivningsmæssige konsekvenser

Som anført i pkt. 1 ovenfor er forslaget fremsat med hjemmel i TEUF, 3. del, afsnit V, og derfor omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender. Danmark deltager således ikke i vedtagelsen af direktivet, som ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Hvis forslaget til direktiv fandt anvendelse i Danmark bemærkes det, at gennemførelsen af forslaget vurderes at ville have lovgivningsmæssige konsekvenser, idet en gennemførelse af direktivet bl.a. ville indebære, at der etableres en ordning, hvorefter danske myndigheder skal anerkende afgørelser om beskyttelsesforanstaltninger truffet af kompetente myndigheder i andre EU-medlemsstater.

4.2. Statsfinansielle konsekvenser

Hvis forslaget til direktiv fandt anvendelse i Danmark, skønnes det ikke at ville have statsfinansielle konsekvenser af betydning.

5. Høring

Forslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, samtlige byretter, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Rigspolitiet, Rigsadvokaten, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Foreningen af offentlige anklagere, Politiforbundet, Advokatrådet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Amnesty International, Institut for Menneskerettigheder, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Landsorganisati-

onen af kvindekrisecentre, Mødrehjælpen, Dansk Røde Kors, Joan-søstrene, Landsforeningen Hjælp Voldsofre og Offerrådgivningen.

Domstolsstyrelsen, Østre Landsret, Vestre Landsret, samtlige byretter, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Politiforbundet og Institut for Menneskerettigheder har ikke bemærkninger til forslaget.

Justitsministeriet har modtaget høringsvar fra **Rigspolitiet, Landsforeningen Hjælp Voldsofre, Joan-Søstrene, Landsforeningen af forsvarsadvokater, Rigsadvokaten og Retspolitisk Forening**.

Rigspolitiet er på det foreliggende grundlag positivt indstillet over for forslagets sigte, men anfører at der udestår en række spørgsmål, som nærmere bør afklares, herunder spørgsmålet om udpegning af en kompetent myndighed.

Landsforeningen Hjælp Voldsofre og Joan-Søstrene er positive over for forslaget og henstiller til, at forslagets bestemmelser gennemføres i dansk ret, selvom Danmark ikke deltager i vedtagelsen af forslaget.

Landsforeningen af forsvarsadvokater anfører, at en forpligtelse, der består i begrænsninger i muligheden for at forlade udstedelsesstatens område, jf. det oprindelige forslags artikel 4, litra c, er en særdeles vidtgående indskrænkning i en persons menneskerettigheder i relation til bevægelsesfrihed og ophold i medlemsstaterne.

Rigsadvokaten anfører, at et tilhold efter dansk ret ikke nødvendigvis forudsætter en risiko for fareforvoldelse og bemærker, at ikke alle typer af foranstaltninger, der opregnes i direktivet, findes i dansk ret. Der peges endvidere på, at udstedelsen af en europæisk beskyttelsesordre kan føre til, at personen, der forårsager fare, får underretning om den beskyttede persons opholdssted. Der peges endvidere på, at det ikke fremgår af forslaget, hvor længe den beskyttede person skal opholde sig i fuldbyrdesstaten, for at det er muligt at få udstedt en europæisk beskyttelsesordre.

Retspolitisk Forening er positiv over for forslaget og bemærker, at forslaget bør kunne udvides til også at omfatte andre persongrupper med behov for grænseoverskridende beskyttelse, f.eks. vidner.

6. Nærhedsprincippet

Forslagsstillerne har om nærhedsprincippet anført, at målet med forslaget, nemlig at beskytte personer, som er i fare, ikke i tilstrækkelig grad

kan opfyldes af de enkelte medlemsstater som følge af den grænseoverskridende karakter af de nævnte tilfælde. Målet kan derfor bedre nås på EU-plan.

Det er ud fra tilsvarende betragtninger Justitsministeriets vurdering, at forslaget ikke er i strid med nærhedsprincippet.

7. Andre landes kendte holdninger

Forslaget er fremsat på initiativ af Belgien, Bulgarien, Estland, Finland, Frankrig, Italien, Polen, Portugal, Rumænien, Spanien, Sverige og Ungarn. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til forslaget.

8. Foreløbig generel dansk holdning

Fra dansk side er man overordnet positiv over for forslaget.

9. Europa-Parlamentet

Forslaget til direktiv behandles efter den fælles beslutningsprocedure (TEUF artikel 294), der indebærer, at forslaget skal *vedtages* af Europa-Parlamentet.

Forslaget har endnu ikke været behandlet i Europa-Parlamentet.

10. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 7. april 2010.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Sagen blev forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 25.-26. februar 2010.

Dagsordenspunkt 8: Europæisk Narkotika Pagt

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

KOM-dokument foreligger ikke.

Resumé

Rådet forventes på rådsmødet (retlig og indre anliggender) den 22.-23. april 2010 at få forelagt et forslag til en europæisk pagt vedrørende bekæmpelse af den internationale narkotikahandel. Dokumentet har til formål at styrke koordinationen mellem medlemsstaterne i samarbejde med kommissionen og de berørte EU-agenturer, navnlig Europol, og styrke det operationelle netværk af særlige tjenester i medlemsstaterne. Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet og har på det foreliggende grundlag hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget blev præsenteret på rådsmødet den 25.-26. februar 2010. På rådsmødet den 22.-23. april 2010 forventes Rådet at få forelagt en revideret udgave af forslaget med henblik på fælles holdning. Danmark er overordnet positiv over for forslaget.

1. Baggrund

I forbindelse med drøftelsen af den interne sikkerhedsstrategi for Den Europæiske Union på det uformelle rådsmøde i Toledo den 20.-22. januar 2010 stillede Frankrig forslag om, at der udarbejdes en europæisk pagt om bekæmpelse af narkotikasmugling. Det er hensigten, at dette instrument skal udgøre en konkret udmøntning af Stockholm-programmet. Herudover skal forslaget supplere den eksisterende EU narkohandlingsplan 2009-2012 (2008/C 326/09) og udgøre en del af den interne sikkerhedsstrategi, hvor narkosmugling er identificeret som en af de særlige trusler, som EU's medlemsstater står over for.

Frankrig understregede i forbindelse med det uformelle rådsmøde, at EU navnlig bør fokusere på kokain- og heroinsmugling samt på konfiskation af aktiver hidrørende fra narkotikakriminalitet.

Forslaget blev præsenteret på rådsmødet den 25.-26. februar 2010.

Det forventes således, at Rådet (retlige og indre anliggender) på rådsmødet den 22.-23. april 2010 vil få forelagt udkastet til den europæiske narkotikapagt med henblik på vedtagelse.

2. Indhold

2.1. Generelt

Udkastet til Den europæiske narkotikapagt sætter fokus på bekæmpelsen af den internationale narkotikahandel og har til formål at styrke koordinationen mellem medlemsstaterne i samarbejde med kommissionen og de berørte EU-agenturer, navnlig Europol, og styrke det operationelle netværk af særlige tjenester i medlemsstaterne.

Der lægges endvidere op til et tættere samarbejde med EU's partnere, og i den forbindelse sættes der fokus på narkotikabekæmpelsen som et væsentligt element i EU's eksterne forbindelser.

Med forslaget understreges endvidere vigtigheden af, at de såkaldte transitlande i Vestafrika og Balkan-regionen tilknyttes det operationelle samarbejde, og at EU styrker og udvikler forholdet til disse lande f.eks. ved at iværksætte projekter i regionerne ledet af Europol.

Forslaget tager højde for, at EU's medlemsstater er berørt i forskellig grad af den grænseoverskridende narkotikahandel, og dokumentet retter sig således særligt mod de medlemsstater, der er berørt af denne handel. Det gælder bl.a. middelhavslandene, som oplever en stadig større tilstrømning af narkotika fra Vestafrika.

2.2. Forslagets hovedelementer

Forslaget indeholder tre hovedelementer: (a) indsatsen mod kokain, (b) indsatsen med heroin, og (c) indsatsen vedrørende udbyttet fra strafbare narkotikarelaterede forhold.

Forslaget koncentrerer sig således om to typer narkotika, kokain og heroin, men det understreges, at der kan komme tilsvarende initiativer i forhold til andre typer af narkotika, herunder navnlig cannabis og syntetisk narkotika.

Bekæmpelsen af kokainruter

Denne del af forslaget indebærer, at der sættes fokus på kokainruter, herunder navnlig kokainstrømme fra Sydamerika til Vestafrika der går videre til middelhavsregionen. I den forbindelse lægges der bl.a. op til en styrkelse af allerede eksisterende regionale platforme for samarbejde og informationsudveksling i Vestafrika.

Dokumentet lægger særligt vægt på informationsudveksling som en vigtig del af bekæmpelsen af kokainhandelen og fremhæver i den forbindelse, at Europol i en række sammenhænge bør være det forum, hvor de berørte lande koordinere indsatsen.

Der lægges endvidere op til, at indsatsen mod narkotikasmugling til søs og i luften skal forbedres og styrkes.

Bekæmpelsen af heroinruter

For det andet fokuserer forslaget på heroinruter, herunder navnlig at de medlemsstater, der er berørt af heroinhandlen, udvikler en fælles tilgang til problemet. Det skal særligt ske gennem en styrkelse af netværket af forbindelsesofficerer i transitregionerne, bl.a. ved indsættelse af yderligere forbindelsesofficerer i de relevante tredjelande.

Denne del af forslaget har særlig fokus på Balkan-regionen. Det understreges i den forbindelse, at det operationelle samarbejde i regionen bør styrkes, at der skal etableres samarbejde med eksterne samarbejdsparter, og at SECI-samarbejdet (Southeast European Co-operative Initiative) skal videreudvikles bl.a. gennem tættere samarbejde med Europol.

Det fremhæves endvidere, at indsatsen mod anvendelsen af kemiske prækusorer til ulovlig fremstilling af narkotika skal være en prioritet.

Udbyttet fra strafbare narkotikarelaterede forhold

Forslagets tredje element drejer sig om identifikation og konfiskation af aktiver, der stammer fra narkotikakriminalitet, herunder samarbejdet i henhold til Rådets afgørelse om samarbejde mellem medlemsstaternes kontorer for inddrivelse af aktiver om opsporing og identificering af udbyttet fra strafbart forhold eller andre formuegoder forbundet med kriminalitet (2007/845 RIA).

Der lægges også i denne sammenhæng op til, at Europol i en række sammenhænge bør være det forum, hvor de berørte lande koordinerer indsatsen.

Det danske retsforbehold

For så vidt angår retsakter som f.eks. direktivforslag og forslag til forordninger, der er fremsat efter TEUF, 3. del, afsnit V, er sådanne forslag omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender.

Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-traktaten, vil på den baggrund finde anvendelse.

Ifølge protokollens artikel 1 deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til TEUF, 3. del, afsnit V, og ifølge artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til TEUF, 3. del, afsnit V, bindende for eller finder anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

Da forslaget ikke er fremsat efter TEUF, 3. del, afsnit V, har det danske retsforbehold ingen betydning i forhold til det foreliggende forslag.

3. Gældende dansk ret

I regeringens handlingsplan "Kampen mod narko" fra 2003 er der fastlagt en række konkrete initiativer i forhold til forebyggelse, lægelig og social behandling, retshåndhævelse, behandling af kriminelle stofmisbrugere og internationalt samarbejde.

Det fremgår af regeringens arbejdsprogram "Danmark 2020 – Viden, vækst, velstand, velfærd", at regeringen i forbindelse med satspuljeforhandlingerne for 2011 vil udarbejde en ny handlingsplan mod stofmisbrug ("Kampen mod narko II"), der skal revurdere den nuværende indsats og komme med forslag til nye initiativer.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes på nuværende tidspunkt ikke at ville have lovgivningsmæssige konsekvenser, ligesom det vurderes ikke at ville have statsfinansielle konsekvenser af betydning.

5. Høring

Der er ikke på nuværende tidspunkt foretaget høring i sagen.

6. Nærhedsprincippet

Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet.

7. Andre landes kendte holdninger

Forslaget er fremsat på initiativ af Frankrig og støttet af formandskabet.

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til sagen.

8. Foreløbig generel dansk holdning

Fra dansk side er man overordnet set positiv over for forslaget.

9. Europa-Parlamentet

Sagen har ikke været forelagt Europa-Parlamentet.

10. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde *den 7. april 2010*.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Sagen blev forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 25.-26. februar 2010.